

Ohjeita epäiltäessä kosteus- ja homevaurioita

Käypä hoito -toimitus, julkaistu 10.10.2016

Rakennuksen omistaja on vastuussa sisäilman terveellisyydestä. Kun teetetään tarvittavia rakennuksen kunnan ja sisäilman laadun selvityksiä ja tutkimuksia, tulee käyttää päteviä asiantuntijoita (esimerkiksi rakennusterveys-asiantuntija, STM:n asetus 545/2015). Korjaamalla merkittävät rakennuksen kosteusvaurio voidaan todennäköisesti vähentää hengitystieoireilua.

Terveystarkastajalta ja kunnan rakennus-valvontaviranomaiselta saa ohjeita asianmukaisten selvitysten ja tutkimusten teettämisestä ja tiedot pätevistä rakennuksen kuntoa ja sisäilman laatua koskevien selvitysten tekijöistä.

- Tietoa muun muassa kosteusvaurion kuntotutkijoista, korjaussuunnittelijoista ja korjaustyönjohtajista sekä asuntokaupan kuntotarkastajista löytyy myös FISE Oy:n kokoamasta rekisteristä sivuilta www.fise.fi.
- VTT Expert Services Oy ylläpitää henkilösertifiointia, joka varmentaa, että henkilö osaa harjoittaa ilmoittamaansa toimintaa, esimerkiksi tehdä rakennusten lämpökuvauksia, vesieristää märkätiloja, valvoa märkätilatöiden toteuttamista tai etsiä haitta-aineita ohjeiden ja vaatimusten mukaisesti.
 - Näiden töiden sertifioidut toimijat ja rakennusten kuntotutkimuksia tekevät sertifioidut rakennusterveysasiantuntijat ja sisäilmasiantuntijat löytyvät VTT:n sivulta www.vtt-todistus.fi.
- Veteraanien ja vanhusten asuinkiinteistöjen korjausneuvontaa ja suunnittelua antaa Vanhustyön keskusliitto (www.vtkl.fi).

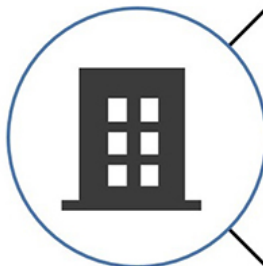
Omakotitalon omistajan on syytä ottaa yhteyttä terveydensuojeluviranomaiseen (terveystarkastaja). Jos kyseessä on osakehuoneisto, yhteyttä otetaan isännöitsijään. Ohjeita menettelystä löytyy Kosteus- ja hometalkoiden [Tilaaian ohjeesta sisäilmaongelman ratkaisemiseen asunto-osakeyhtiössä](#) (12/2015).

Rakennuksen omistaja on vastuussa sisäilman terveellisyydestä

Omakotitalo

- Ota yhteys terveydensuojeluviranomaiseen (terveystarkastaja), joka tekee yleensä kohteen tarkastuksen.
- Terveystarkastajalta ja kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta saat ohjeita asianmukaisten selvitysten ja tutkimusten teettämisestä ja tiedot pätevistä rakennuksen kuntoa ja sisäilman laatua koskevien selvitysten tekijöistä.

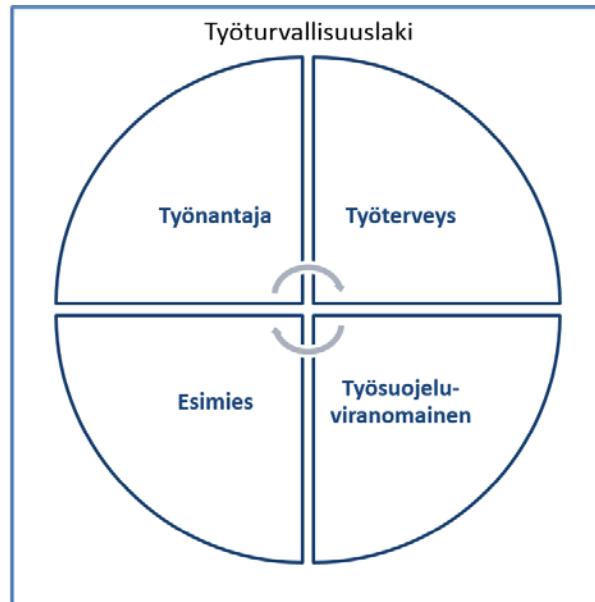
Osakehuoneisto

- Ota yhteys isännöitsijään, jonka tulee käynnistää tarvittavat selvitykset.
- Mikäli asia ei etene asunto-osakeyhtiön toimesta, yhteyttä voi ottaa terveydensuojeluviranomaiseen.

Työturvallisuuslain piiriin kuuluvissa **työpaikkarakennuksissa** ilmenneen, mahdollisesti sisäilmaan liittyvän oireilun syyn selvittely käynnistyy yhteydenotolla **esimieheen**. Selvittelyssä on keskeisesti mukana työterveyshuolto, usein myös työpaikan työsuojelu.

Keskeiset toimijat työpaikan kosteusvaurio-ongelman selvittelyssä

Tietyissä **julkisissa rakennuksissa** (koulut, päiväkodit, sairaalat ja hoitolaitokset) noudatetaan sekä terveydensuojelu- että työturvallisuuslakien määräyksiä, koska tiloja käyttävät sekä asiakkaat että työntekijät. Tällöin sisäilmaongelmia selvittävät sekä työ- että ympäristöterveydenhuollon edustajat. Ainakin **suurimpiin kuntiin** on perustettu moniammatillisia **sisäilmatyöryhmiä**, joissa on edustettuna keskeisten osallisten (työntekijöiden edustus, terveydenhuolto, vanhemmat ym.) lisäksi yleensä aina kunnan tekninen toimi (esim. tilakeskus), joka edustaa vastuullista tilojen omistajaa, joka vastaa tilojen kunnosta ja terveellisyydestä. Niissäkin kunnissa, joissa ei ole sisäilmatyöryhmää, on yleensä toimintaohjeet siitä, mihin ja miten ilmoitetaan kunnan hallitsemisissa tiloissa ilmenneistä ongelmista (esim. haittailmoitus **tekniselle toimelle**).

Rakennusten kosteus- ja homevauriot tulee korjata vallitsevien hyväksytyjen korjauskäytäntöjen mukaisesti.

- Hyvän pohjan korjausrakentamiselle antaa Suomen rakentamismääräyskokoelma.
- Korjausten jälkeen tilojen omistajan on huolehdittava huolellisesta siivouksesta (ks. <http://hometalkoot.fi/file/15862.pdf>).
- Korjausten jälkivalvonnasta vastaa rakennusvalvonta (rakennusluvallinen korjaus), terveysvalvonta (terveyshaitan poisto), tilaaja tai hänen valvojansa (pienet korjaukset tai vakuutusyhtiön työt).

Käytännön ohjeita ja lisätietoa aiheesta löytyy myös sivustolta <http://www.hometalkoot.fi/>.